

Л. В. АНДРІЄВСЬКА*

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
“АРХІВИ В СУЧАСНОМУ СВІТІ: ВИКЛИКИ ТА ЗАВДАННЯ”
(7–8 грудня 2017 р., м. Київ)**

7–8 грудня 2017 р. відбулася Міжнародна науково-практична конференція “Архіви в сучасному світі: виклики та завдання”, яка проходила в рамках комплексу заходів, приурочених 100-річчю створення в Україні першого державного органу управління системою архівних установ. Співорганізаторами конференції виступили Спілка архівістів України (далі – САУ), Національна академія державного управління при Президентові України (далі – НАДУ), Державна архівна служба України (далі – Укрдержархів), Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства (далі – УНДІАСД), Центральний державний електронний архів України (далі – ЦДЕА України), Центральний державний архів зарубіжної україніки (далі – ЦДАЗУ).

Близько 150 учасників та гостей конференції зібралися в актовій залі Національної академії державного управління при Президентові України (захід проводився в рамках Угоди про співпрацю між НАДУ та УНДІАСД), щоб обговорити нагальні питання практичної роботи сучасних архівів, теоретичні та прикладні аспекти сучасного електронного документознавства, інноваційні технології в архівній справі на сучасному етапі та окреслити способи вирішення цих важливих проблем. Серед учасників конференції – не лише українські архівісти, науковці, представники ІТ-сфери, банківського сектора, а й представники архівної спільноти з Азербайджану, Білорусі, Польщі.

Конференція відкрилася виступом Президента НАДУ, д-ра наук з державного управління, професора, Заслуженого економіста України В. Куйбіди, який підкреслив значимість архівів для сучасності як хранителів матеріальних і духовних здобутків попередніх поколінь, зафіксованих в архівних документах, які важливо розуміти, відчувати і спиратися на них як на досвід попередників, оскільки кожне покоління формує свою історію. Доповідач зазначив також, що сучасні архіви –

* *Андрієвська Лариса Вікторівна* – учений секретар Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства

це потужні інформаційні системи та осередки наукової діяльності, і доступність архівної інформації є важливою для суспільства.

Вітаючи учасників конференції, Голова Укрдержархіву, Заслужений юрист України Т. Баранова наголосила на важливості збереженої в архівах документної інформації для патріотичного виховання прийдешніх поколінь та розповіла про заходи, присвячені відзначенню 100-річчя створення в Україні першого державного органу управління системою архівних установ.

Заступник Державного секретаря Кабінету Міністрів України С. Дехтяренко зупинився на питаннях впровадження електронного урядування та електронного документообігу в органах державної влади і органах місцевого самоврядування та пов'язаного з ним способу архівного зберігання електронних документів.

Від імені польських архівістів учасників конференції привітав Генеральний директор державних архівів Республіки Польща В. Возняк, який підкреслив важливість співпраці архівістів Польщі і України та розповів про сучасний досвід роботи польських архівів, що може бути корисним для українських колег.

Голова САУ, д-р іст. наук, проф. кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка М. Щербак наголосив на необхідності інтеграції українських архівів у міжнародну архівну спільноту та тісної співпраці з зарубіжними архівістами. На підтвердження цих слів після виступу М. Щербака відбулося урочисте підписання договору про співпрацю між САУ та Асоціацією польських архівістів, яку представляв П. Завільський, заступник Голови асоціації, директор Державного архіву в Лодзі. У своєму виступі після підписання угоди П. Завільський зауважив важливість міжнародної співпраці та обміну досвідом на рівні окремих архівів, а також передав українським архівістам наукові видання асоціації. Урочисте відкриття завершила завідувачка кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, д-р іст. наук, проф. М. Палієнко, яка у своєму виступі акцентувала увагу на міжнародній місії архівів як зберігачів спадщини всієї людської цивілізації, що об'єднують минуле і сучасне заради майбутнього.

Вітання учасникам конференції надіслали також колеги з Казахстану та Угорщини.

Пленарне засідання розпочалося доповіддю О. Ковалю, директора Департаменту забезпечення документообігу, контролю та роботи із зверненнями громадян Секретаріату Кабінету Міністрів України "Типова інструкція з документування управлінської інформації в електронній формі, організації роботи з електронними документами в діловод-

стві, електронного міжвідомчого обміну”. Доповідач охарактеризував основні вимоги Інструкції, її значення для впровадження електронного документообігу в органах державної влади і органах місцевого самоврядування, розповів про напрацювання робочої групи Кабінету Міністрів щодо впровадження електронного урядування, окреслив проблеми впровадження в Україні системи електронного документообігу.

В. Возняк виголосив доповідь “Метадані як ключ доступу до архівних матеріалів”, у якій йшлося про напрацювання польських архівістів у сфері інформатизації архівної галузі та роботі з оцифрування архівних документів, що значно розширює доступ до архівної документної інформації.

Професор кафедри архівознавства та спеціальних історичних дисциплін історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, д-р іст. наук Я. Калакура у своїй доповіді “Правові засади реформування архівної справи в Україні” охарактеризував етапи проведення архівних реформ у незалежній Україні та визначив напрями подальшого реформування архівної справи. Доповідач наголосив на необхідності прийняття нової редакції Закону України про Національний архівний фонд та розроблення Закону про діловодство.

Начальник відділу організації роботи архівів та керування документальними процесами Національного архіву Республіки Азербайджан Г. Гасанов говорив про спільні проблеми архівістів Азербайджану та України у забезпеченні зберігання архівних документів та взамовикористання досвіду обох країн у їх вирішенні, а також розповів про надбання азербайджанських архівістів, зокрема участь архівних установ у програмі надання електронних послуг.

Про гостродискусійні проблеми відбору на архівне зберігання електронних документів і пов’язану з ними трансформацію уявлень про об’єкт архівного зберігання йшлося у доповіді А. Рибаківа, канд. іст. наук, директора Білоруського науково-дослідного інституту документознавства та архівної справи “Трансформація уявлень про об’єкт архівного зберігання в умовах інформаційного суспільства: бути або не бути?”.

Модератором урочистого відкриття та пленарного засідання конференції виступив директор УНДІАСД, канд. іст. наук О. Я. Гаранін.

Актуальні питання розвитку сучасного документознавства, архівознавства, архівної справи в умовах інформаційного суспільства учасники конференції обговорили на засіданнях 7 секцій: “Проблеми електронного архівознавства і документознавства та шляхи їх вирішення”, “Доступ до документів НАФ: між традицією та сучасністю”, “Архівна україніка в сучасному інформаційному просторі”, “Проблеми сучасної архівної теорії та практики”, “Практика оцифрування архівних документів: вітчизняний та зарубіжний досвід”, “Різні аспекти дослідження

документа з позиції його міждисциплінарного характеру”, “Проблеми підготовки та професійної реалізації фахівців архівної сфери”. В роботі секцій загалом взяли участь понад 90 архівістів, науковців, представників ІТ-сфери, студентів та аспірантів.

У рамках конференції відбулася зустріч Голови Державної архівної служби України Т. Баранової з Генеральним директором державних архівів Республіки Польща В. Возняком, директором Державного архіву у Пйотркові Трибунальському Т. Матушаком та старшим спеціалістом Департаменту архівної справи Генеральної дирекції державних архівів Республіки Польща К. Кілішек. Під час зустрічі були обговорені напрями двосторонньої співпраці українських та польських архівістів, зокрема організація виставок архівних документів, обмін сучасними технологіями з оцифрування та реставрації архівних документів, проведення стажування архівістів, спільні наукові заходи тощо. У зустрічі також взяли участь заступник начальника управління міжнародного співробітництва та документального забезпечення Д. Ярошенко, директор Центрального державного архіву зарубіжної україніки, канд. іст. наук І. Мага та директор Центрального електронного архіву України, канд. іст. наук Ю. Ковтанюк.

Організатори конференції забезпечили для її учасників широку культурну програму: екскурсії містом, відвідання центральних державних архівів, виступи творчих колективів, зимові вечорниці.

Міжнародна науково-практична конференція “Архіви в сучасному світі: виклики та завдання” пройшла на високому науковому і організаційному рівні. У виступах її учасників було окреслено коло найважливіших питань, які ставить перед архівами сучасне інформаційне суспільство, та намічено шляхи їх вирішення, які вимагають, зокрема розширення міждисциплінарних зв'язків архівознавства та поглиблення міжнародного співробітництва архівістів.